

Mand betragter værket "Space without a place" (2017) af Anette Harboe Flensburg (1961-), Kunstmuseum Brandts, foto: Seismonaut

2020-12-02 08:00 CET

Ny rapport: Sådan kan vi undersøge kunstens betydning

Bikubenfonden har i samarbejde med Aalborg, Odense og Vejle Kommune udviklet og testet en ny metode, som kan undersøge, hvad billedkunsten betyder for dem, som oplever den. Konklusionerne viser, at kvalitative indsigter er mindst lige så vigtige som kvantitative data, når vi drøfter kunstens betydning. Håbet er, at indsigterne kan inspirere og bidrage til videngrundlaget, når nye politiske visioner formuleres.

Kunst kan stimulere vores følelser, tanker og dannelse. Den kan give os ro,

anledninger til at reflektere over livet og vores historie, til at etablere ståsteder eller blive rystet og udfordret på vores opfattelse af verden. Billedkunst har med andre ord både emotionel, intellektuel og social betydning.

Det dokumenterer en ny rapport, som Bikubenfonden udgiver i dag. Rapporten er en undersøgelse, som rådgivningsvirksomheden Seismonaut har gennemført i tre kommuner for at teste, hvordan vi kan indhente mere viden om, hvad mennesker oplever i mødet med billedkunst. Konklusionerne beror på observationer, interviews og samtaler med 60 besøgende i alderen 15 til 81 år på tre kunstmuseer i Aalborg, Odense og Vejle.

“I Bikubenfonden arbejder vi ud fra en overbevisning om kunstens betydning. Kunst kan skabe nye erkendelser og refleksion over eget liv. Og kunst kan være sansning, historiefortælling eller debat. Jeg håber, at den indsigt og metode, vi præsenterer i den ny rapport, kan være et første skridt på vejen mod en politisk samtale, som foruden kvantitative data om fx besøgstal og entréindtægter også lægger vægt på kvalitative indsigter i de tanker, følelser og dannelse, vi oplever i mødet med billedkunsten,” siger Mette Marcus, chef for kunstoprådet i Bikubenfonden.

Undersøgelsens kvalitative metode er inspireret af tilgangen i det omfattende britiske forskningsprojekt 'The Cultural Value Project', som dokumenterer værdien af at sætte det enkelte menneske i centrum for samtalen om kunsten og kulturens betydning. Det er denne metode, som nu er testet i dansk sammenhæng.

Kunst er ikke flødeskum på lagkagen

Tre kommuner – Aalborg, Odense og Vejle – har deltaget i undersøgelsen. Og de hilser alle tre den ny type indsigt velkommen. Både den politiske og den administrative samtale kan nemlig have god gavn af de kvalitative indsigter, som den ny rapport bringer til bordet, er vurderingen.

“Undersøgelsen viser, at kunst kan flytte mennesker ved at appellere til følelserne, tankerne og dannelsen. Det kan måske lyde banalt, men vi er faktisk nødt til at vide den slags. Ellers er kunstens betydning bare noget, vi går og påstår,” siger Nicolai Frank, som er kontorchef Odense Kommune og har været en del af undersøgelsens arbejdsgruppe.

I Aalborg Kommune deler Morten Koppelhus, som er kulturchef, den

betragtning. Og han efterlyser et opgør med forestillingen om, at kunst kun er flødeskum på lagkagen.

“Med denne undersøgelse kan vi se, at kunsten er i stand til at åbne nogle mentale døre for folk, som sandsynligvis ikke åbnes på andre måder. Og vi kan se, at kunsten griber dybt ind i menneskers livskvalitet. Med den viden, kan vi nu spørge os selv, om kunsten ikke netop er nødvendig for mennesker på samme måde, som det er nødvendigt at have adgang til parker og natur?”

Hans kollega, Sofie Plenge, som er kultur- og sundhedsdirektør i Vejle Kommune, supplerer:

“Det skaber et demokratisk underskud for kunsten, at vi ikke ved mere om den. I spændet mellem faktuelle besøgstal og individuelle, anekdotiske beretninger kan vi let komme til at overse, hvilke betydninger en given kunstinstitution, kunstudstilling eller anden kunstaktivitet har for borgerne. Hvis man vil vide det, må man undersøge det, og dét kræver, at man både har redskaberne og terminologien på plads. Jeg ser et stort potentiale i at bruge dette arbejde til at kvalificere den samtale, vi sætter rammen for på politisk niveau og imellem forvaltninger og kunstinstitutioner - ikke kun i Vejle, men alle steder i landet.”

Invitation: Vær med til at styrke videngrundlaget om kunstens betydning

Sammen med rapporten udgives også et metoderedskab, som andre aktører kan bruge til at få kvalitativ indsigt i billedkunstens betydning. Med justeringer vil metoden også kunne anvendes i andre fora eller på andre kunstarter end billedkunst.

”Undersøgelser som denne her er vigtige, hvis vi for alvor skal få blik for det potentiale, kunsten og kunstinstitutionerne rummer for det samfund, de er en del af – og menneskene som bor der. Med rapporten her har vi udviklet og testet en metode, som vi nu stiller til rådighed for de resterende 95 kommuner og andre beslutningstagere, som er interesserede i at undersøge, hvad billedkunst betyder for dem, som oplever den. Jeg håber, at indsigterne og metoden kan inspirere og bidrage til videngrundlaget, fx når nye politiske visioner skal formuleres i fremtiden,” siger Mette Marcus, chef for kunstrådet.

Læs rapporten ”Billedkunstens betydning” [her](#).

Hent metoderedskabet [her](#).

'Billedkunstens betydning': Om undersøgelsen

Undersøgelsen er udført af Seismonaut for Bikubenfonden, som har inviteret Aalborg Kommune, Vejle Kommune og Odense Kommune med som samarbejdspartnere.

Undersøgelsen er baseret på observationer, interviews og samtaler med 60 besøgende på kunstmuseer i de tre kommuner. De deltagende i undersøgelsen er i alderen 15-81 år, og der er sikret variation på køn og baggrund.

Følgende tre statsanerkendte kunstmuseer har lagt lokaler, kunst og publikum til undersøgelsen: Kunsten Museum of Modern Art i Aalborg, Vejle Kunstmuseum og Kunstmuseum Brandts i Odense.

Billedkunstens betydning: Hvad viser undersøgelsen?

Billedkunst har betydning for mennesker på mindst tre forskellige måder. De tre former for betydning er følelser, tanker og dannelse. De tre betydningslag kan optræde adskilt eller simultant. Det afhænger af konteksten - og af værket.

1. Billedkunst er en port til følelserne: En tværgående analyse af datamaterialet i rapporten viser, at billedkunst fremkalder følelser, som kan inddeles i tre temaer: Stemninger, mindebærer og fascination.

“Kunsten indrømmer, at livet ikke kun er det fede. At det også er alt det svære. Den dybe sorg. Tabet, ulykken, afmagten, fortvivlelsen, lidelsen. Kunsten giver én nogen at tale med, når andre ikke kan tale med én, fordi det er for svært,” – Kvinde, 70 år.

2. Billedkunst rykker bevidstheden: En tværgående analyse af datamaterialet i rapporten viser, at vores tanker om billedkunst kan inddeles i tre temaer: Tidsbilleder, resonans og friktion.

“Jeg så det som 18-årig. Det fik mig til at græde, og jeg har aldrig glemt det. Det, der er i det, er temaet om manden, der har slidt sig selv ihjel. Jeg kommer fra en arbejderfamilie, som har været ude og tjene i generationer. Jeg tænkte, at det

også var sådan, jeg ville ende. Ufaglært og slidt. Jeg fik brudt mit mønster og tog en uddannelse. Så i dag ser jeg det med andre øjne. Uanset hvordan vores samfund udvikler sig vil der altid være mennesker på gulvet, der arbejder.” - Kvinde, 43 år.

3. Billedkunst giver ståsted i verden: En tværgående analyse af datamaterialet i rapporten viser, at dannelsesaspektet kan inddeles i tre temaer: Samtaler, perspektiv og erkendelse.

“Kunstnere ser ofte en tendens, der måske ikke er så tydelig for os andre endnu og fortæller os om det på en måde, der gør indtryk.” - Mand, 38 år.

Om Bikubenfonden

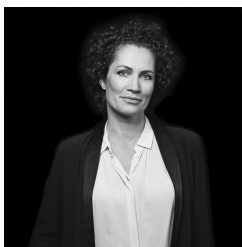
Bikubenfonden er en uafhængig, erhvervsdrivende fond, der arbejder med at nyskabe muligheder for unge på kanten og aktuel kunst. På kunstområdet arbejder vi ud fra en stærk overbevisning om kunstens betydning. Vi bistår professionelle kunstnere og kulturinstitutioner med at gå nye veje og realisere deres potentiale, og vores strategiske fokus er aktuel scene- og billedkunst.

Om Seismonaut

Seismonaut er et rådgivningsfirma, der hjælper med at navigere i det foranderlige univers af oplevelser og digitalisering. Seismonaut arbejder strategisk med udvikling af kulturområdet, turisme og det kreative erhverv samt med innovation og forretningsudvikling.

Bikubenfonden arbejder med at nyskabe muligheder for unge på kanten og for aktuel scene- og billedkunst.

Kontaktpersoner

Iben Haugaard
Pressekontakt
Kommunikationschef
ih@bikubenfonden.dk
26 22 09 26

Julie Salling Lind
Pressekontakt
Kommunikationsmedarbejder
Visuel kommunikation
jsl@bikubenfonden.dk
31 76 83 77